

ELŐFIZETÉS

HELYBEN ÉS VIDÉKEN:

Egy évre	180 Lei.
Fél évre	90 Lei.
Egy negyed évre ...	45 Lei.
Egy óra	15 Lei.

Hirdetések árszabás szerinti díjazás mellett vétetnek fel.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és Oszádi Egyesült Vas-
utak palotájában.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Vállalat
Bulevardul Regele Ferdinand I.
(József főherceg-ut) 22. szám.

TELEFON-SZÁM 151.

ARAD, 1921.

Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF.

Vasárnap, december 11.

Averescu az adóbecslésről.

(Revideálják a bizottságok munkáját.)

BUCURESTI. A kamara csü-törtöki ülésén Zamfirescu Dului elnökölt. Dumitrescu Mitus kamarai alelnök bírálta az adóbevételei és becslési bizottságok munkáját és javasolta, hogy ezeket a bizottságokat lelkiismeretesebb működésre serkentsék. Az ország minden részéből sok panasz érkezik a bizottságok működése ellen.

Averescu miniszterelnök válaszában elismerte, hogy ezek a panaszok sok tekintetben jogosak, mert a bizottságok gyakran a törvény ismerete nélkül és személyes tekintetektől vezéreltetve végzik munkájukat. Nem tesznek mindenkör eleget a törvény és a rendeletek szellemének. Szükséges, hogy a bizottságok tagjait olyanok közül válasszák, akik óvják a polgárság érdekeit és az előforduló hibákra rámutatnak. A bizottságok, melyek feladatát sokszor hamisan értelmezik, ezt nem mindenkor cselekedték meg. A miniszterelnök végre megígérte, hogy ezen a bajon segíteni fog és hogy a becslési bizottságok munkáját revideálni fogják.

Zamfirescu elnök felsorolja a kamara által már benyújtott törvényjavaslatokat. Ezek a választói törvény, közigazgatási reform, tisztviselői pragmatika, a közoktatás rendezése és a munkásszerződésekről szóló törvény. A kamara azután folytatta a trónbeszéd fölötti vitát.

A szenátus ülésén, melyen Coanda tábornok elnökölt, Grigoriuc szocialista két órás beszédet mondott, melyben hangsúlyozta, hogy a szociáldemokrata pártnak semmiféle közössége nincsen a kommunistákkal. Követelte, hogy a csatolt területek részére is elfogadható választójogot teremtsenek meg, melyben a nemzetiségi kisebbségek érdekei meg legyenek védve. Azután arról beszélt, hogy a munkások és fiksiz fizetéses alkalmazottak megadóztatásánál helytelenül járnak el.

Bélyeg nélkül. Bucurestiből érkezett körrendelet tudomására hozta az aradi pénzügyigazgatásnak, hogy az ingatlan értékbecslő-bizottság határozatai ellen beadott felbontások bélyegmentesek. A közönség eddig felbontási kérvényeit bélyeggel látta el.

A perszonális unió a cseh parlamentben

(A kategórikus „nem!” — Benes jelentése.)

A román-magyar perszonális unió lehetőségével még mindig foglalkozik a külföld sajtója. Ugy román, mint magyar hivatalos részről már többször megcáfolták az egyre felbukkanó híreket. Most a cseh parlament külügyi bizottságában került ismét felszínre a perszonális unió kérdése. Egy prágai jelentés szerint a külügyi bizottságban Benes külügyminiszter nyilatkozott a román-magyar perszonális unióról elterjedt hírekről. Benes elmondotta, hogy a cseh külügyminiszterium a román kormányhoz fordult felvilágosításokért s miután ezeket megkapta, megállapította azt, hogy a hírek valótlank. A román kormány a legkomolyabb formában megcáfolta a híreket, amelyeknek semmiféle alapjuk nincs. A román vezető körök nem foglalkoznak a tervvel és ha az elmúlt évben felelőtlen tényezők tudakozódtak is ilyen irányban, a román kormány

kategórikus nemmel felelt. A román kormány arról is értesült, hogy Miklós herceg személyében újabb trónjelöltet találtak ki és ezt a hirt sietett megcáfolni, mielőtt még a sajtóban nyilvánosságra került volna.

Benes ezután szóvá tette a vitás zónában három határmenti községben előfordult incidenseket. A magyarok állítólag egy cseh-szlovák területen levő községet szállottak meg. A cseh kormány a nagykövetek tanácsánál és a magyar kormánynál elégtételt kért. A nagykövetek tanácsa az ügy megvizsgálására vegyes bíróságot alakított. Hrusovszki képviselő kifogásolta, hogy a határcidensek ellenére Kassán mégis tárgyalnak a magyar kormány képviselőivel. Benes azt válaszolta, hogy a tárgyalásokat azért folytatják, hogy a békés viszonyokat megteremtésük.

Megvonják a pezsgőgyártási engedélyeket.

Egyedül Aradon lehet pezsgőt gyártani.

BUCURESTI. A borhamisítások leküzdésére alakult bizottság arról értesítette a földművelésügyi minisztert, hogy a helyi pezsgőgyárak a higiénikus rendszabályokat nem respektálják és hogy a legtöbb gyárnak engedélye sincs pezsgőgyártásra. A földművelésügyi miniszter erre megkezdte a pénzügyminisztert, hogy vonja meg a pezsgőgyártási engedélyeket azoktól a gyárosoktól, akiknek a földművelésügyi minisztertől erre előzetes engedélyük nincsen. Az engedéllyel nem bíró gyárosok pezsgőkészletét pedig lefoglalják. A földművelésügyi miniszterium felhívja a pezsgőgyárosokat, hogy közvetlenül a „Directia Viticolă”-hoz forduljanak engedélyért és felvilágosításért.

E távirati jelentés alapján ma délelőtt az Aradi Közlöny munkatársa felkereste Weimann Józsefet, az aradi Andrényi pezsgőgyár üzletvezetőjét, aki a következőket jelentette ki:

Tulajdonképpen egész Románia területén a törvényben előírt rendszabályok alapján egyedül az aradi Andrényi pezsgőgyár működik. Azonkívül pezsgőgyár elnevezés alatt működik

még Romániában összesen kilenc gyár. Ebből 6 Bucurestiben, egy Clujon, egy Timisoaran és egy Oradeamaren. Az előírt rendszabályok szerint pezsgő elnevezés alatt csakis olyan italt szabad áruba bocsátani, amely palackban természetes uton erjed és az erjedés következtében kifejlődött szénavat tartalmazza. Az ilyen pezsgőt palackozás után csak két évvel lehet áruba bocsátani. Ezt a francia módszer szerint készült pezsgőt kizárólag az Andrényi pezsgőgyár készíti. A többi pezsgőgyárak a palackozott bort mesterségesen telítik szénával. Törvény szerint az ilyen italt habzóbor elnevezés alatt lehet forgalomba hozni. Ezzel szemben a többi romániai ugynevezett pezsgőgyárak, amelyek 10 perc alatt készítik el mesterséges uton az ugynevezett habzóbor, a rendeletek ellenére pezsgő gyanánt hozzák forgalomba. A régi törvények szerint már erre vonatkozólag volt szigorú rendelet, amely kimondja, hogy azokat, akik hamisított pezsgőt, habzóbor pezsgővignettával hoznak forgalomba, a leghigorúbban büntetik. Így a fenti intézkedés az Andrényi pezsgőgyárat semmiestre sem érinti, mert a pezsgő készítésénél szigorúan betartja az előírt rendszabályokat.

Öt évi moratórium.

(Januárban fizetni kell Németországnak.)

PÁRIS. A sajtó rámutat arra, hogy Loucher feladata főleg arra irányul, hogy megismerjék az a gazdasági tervezetet, amelyet Lloyd George angol miniszterelnöknek tulajdonítanak és amely Középeurópa országai változólyamának megjavítását és stabilizálását célozza.

PÁRIS. Az a hír, hogy Rathenau a moratórium engedélyezésének ígéretével fog Londonból visszatérni Berlinbe, egyelőre még korai.

LONDON. Lloyd George sir Róbert Hornt és Louchert értekezletre hívta össze, amelyen részt vesznek a jóvátételi bizottság angol tagjai is. Az értekezleten megbeszélnek a wiesbadeni pénzügyi egyezményt, amelyet Franciaország és Németország kötöttek. Az angol kabinet hír szerint elvben hozzájárul a jóvátételi készpénzfeladások elhalasztásához, ellenben ragaszkodik a januári részlet megfizetéséhez, amely 400 millió arany márkát tesz ki. Angol pénzügyminiszter nyilatkozatai szerint a moratórium öt évre fog szólni.

WASHINGTON. Borach amerikai szenátor egy hírlapíró előtt kijelentette, hogy Németország elpusztítása szakadékba döntené Európa közgazdaságát. Szerinte a versaillesi szerződés megváltoztatására nagyobb szükség van, mint a szövetségi adósságok elengedésére. Borach és Wanderlipp erőteljes mozgalmat indítottak a jóvátételi szolgáltatások megváltoztatása érdekében.

Bankok forgalmi adója.

(Mi után kell fizetni az adót?)

A pénzügyigazgatóság ismételen és utoljára felhívja az ügynököket, hogy forgalmi kötelezettségüknek tegyenek eleget. A pénzügyigazgatóság tudja azt, hogy az ügynökök nincsenek tisztában a törvények ide vonatkozó rendelkezéseivel és ezért magyarázatképpen az alábbiakat közli:

A forgalmi adó 32-ik paragrafusának 2-ik bekezdése így szól: A közvetítők utalványozási, bizományi, munkavállalkozói, szolgálati bérlők, bankárok, leszámitolók, pénzváltók stb.-nél az általuk élvezett alkuszdíj jutalék, fizetések, bérösszeg, kamat, leszámitolás és bármely más jövedelem

összegei képezik a forgalmi adó tárgyát. A 38-ik paragrafus intézkedik a büntetések nagysága iránt. Mindazok, akik a 36-ik paragrafusban előírt kötelezettségeknek nem tesznek eleget, 500—5000 lei-ig terjedhető pénzbírsággal büntethetők. Függetlenül ettől per esetén minden késedelmes nap után 100—10.000 lei-ig terjedő bírsággal sújthatók azok, akik az előírt okmányokat elő nem mutatják.

A bankok és leszámítoló intézetek felhívják utójára, hogy a forgalmi adó kötelezettségének haladéktalanul tegyenek eleget. Az autó tulajdonosokat utójára felhívja a pénzügyigazgatóság, hogy haladéktalanul tegyenek eleget a bejelentési kötelezettségüknek, mert különben a legszigorúbb rendszabályokhoz fog a pénzügyigazgatóság nyulni.

Rablógyilkosság a Csálában.

(Az ismeretlen férfi holtteste.) Rémes rablógyilkosság történt a napokban Arad határában. A gyilkosság áldozatát vérbe fagyva csak tegnap találta meg egy a Csálai erdőn áthaladó asszony, aki azonnal értesítette a gáji rendőrséget, amely azonnal megindította a nyomozást. A hatósági orvos megállapította, hogy a gyilkosság néhány nappal ezelőtt történt. A halott férfi testén több, késtől eredő szurást és fejen ütéstől származó zúzódást találtak. A meggyilkolt férfi 60 éves lehetett. A zsebei kifelé voltak fordítva s így valószínű a rablógyilkosság. A rendőrség széleskörű nyomozást indított, hogy kézrekerítse a tetteseket és megállapítsa a meggyilkolt ember személyazonosságát, miután semmiféle írást nem találtak nála. Az arca felismerhetetlenül össze volt verve, úgy, hogy senkisé ismert rá.

Uj irodát kér a Kornis Testvérek-cég.

(A közönség fél a rablás megismétlésétől.)

Ma délelőtt a Kornis Testvérek cég beadványt intézett a lakáshivatalhoz, amelyben arra kéri a lakásbérbeadó bizottságot, hogy jelenlegi helyiségét, amelyben tegnapelőtt a rablást elkövették, más helyiséggel cserélje fel. Kérelmét azal indokolja a cég, hogy a közönség a tegnapelőtti esetből kifolyólag nem meri a céget jelenlegi helyiségeiben felkeresni, mert attól tart, hogy megismétlődik a rablás. A közönség babonás és nem szívesen keres fel olyan helyet, ahol rablók jártak. A lakáshivatal a kérelmet méltányosnak találta és így pár-

tolólag fogja a legközelebbi, kedden tartandó bérbeadó bizottsági ülésen előterjeszteni. A cég meg is jelölte, hogy mely helyiségek kiutalását kéri jelenlegi irodája helyett. A cég az Aradi Általános Takarékpénztár Bulevardul Regina Maria (Andrássy-tér) 5. sz. alatt levő épületében három szobás helyiséget jelölt meg s ezzel szemben felajánlja a lakásbérbeadó hivatalnak a jelenlegi hat szobás helyiségét. A felajánlott hat szobás helyiséghől valószínűleg lakásokat fog csinálni a lakáshivatal.

Irodalom és művészet.

* Heti műsor. Vasárnap d. u.: Mánás Miska (László Andor és Horváth Mici fellépte.) Este: Szerencsétlanc, A) bérlet. Hétfő: Horváth Mici és László Andor fellépte: Kornevillal harangok. B) bérlet. Kedd: Horváth Mici és László Andor fellépte: Kék mazur. C) bérlet. Szerda: Horváth Mici és László Andor fellépte: Offenbach. A) bérlet. Csütörtök: Uj betanulással először, B) bérletben. A) faun, Pénteken: Uj betanulással és kiállítással először C) bérletben. Bocaccio, nagy operet. Szombaton A) bérletben másodszor Bocaccio. Vasárnap d. u.: Horváth Mici és László Andor felléptével Sztambul rózsája. Este: Bocaccio harmadszor B) bérletben.

* Vasárnap két előadás lesz a színházban: d. u. Horváth Mici és László Andor felléptével a Mánás Miska, míg este a nagy sikert arató Szerencsétlanc operett megy.

* A faun, Knoblauch szenzációs színdarabja kerül színpadra jövő héten csütörtökön teljesen új betanulással a címszerepben Mészáros Bélával.

* Bocaccio, Suppé Ferenc dallamos népszerű nagy operettje hetek óta foglalkoztatja az énekes személyzetet Gellért Pál karnagy és Jakabffy Dezső rendező vezetése mellett. A kiváló mű, mely a külföldi színházak műsorán al-

landóan szerepel, elsőrendű szereposztásban kerül színpadra pénteken C) bérletben. Bocaccio — Halmos Mici, Fiametta — Z. Várady Margit, Scaldza — Selmezy Mihály, Lotheringi — Faludy Károly, Lambertuccio — Inke Rezső, Beatrice — Szeghő Lili, Izabella — Zilahy Irén, Peronella — Tibor Lóri, Könyvárús és ismeretlen — Ladiszlav József, Leonetto — Ács Mihály stb.

* A Kölcsey-Egyesület harmadik délutánja. A Kölcsey-Egyesület ma 11-én a következő programmal tartja meg harmadik délutánját: 1. Előbeszéd. Tartja: Bérczy Lajos. 2. Dr. Einstein Albert berlini egyetemi tanár relativitás elmélete. Az ismeretelő előadást Neidenbach Emil tartja. 3. Mascagni: Santuzza dala. Éneklő Hehs Magda. Az előadás kivételesen fél hat órakor kezdődik. Egyidejűleg az egyesület vezetősége értesíti a megbeszéléseken részt vevő művészeket, hogy a tervezett csoportos gyűjteményes kiállítás 18-án megnyitja. Felszólítja emellett a művészeket, hogy műtárgyaikat kedd délelőtti szerda délig sziveskedjenek a kulturpalota kistermébe szállítani, ahova ugyancsak szerda délután 6 órára meghívja az érdeklődőket, hogy a zsűri megválassza és a kiállítás technikai részét megbeszéljék.

* Ma két előadás a kabaréban. A Modern Kabaré nagyszerű megnyitó műsorát ma délután fél 4 órakor mérsé-

kelt helyárrakkal este fél 9 órakor rendez helyárrakkal megismétli a társulat. Két bohózat egy operett és tíz kitaró magánműsor szerepel a nagyszabású műsorban, amelyen fellép Sigismund Szida énekművész is, aki saját maga kíséri zongorán olasz és román énekszámaival. Esti tízenegy órától záróáig parcellánc a vendéglőben.

* Aradi színészek honpolgári esküje. Megírta az Aradi Közlöny, hogy rendezet érkezett a városhoz, amely szerint az aradvárosi színház tagjainak le kell tenniük az állampolgársági esküt. Ma délelőtt a színháztagok következő tagjai tették esküt a polgármesteri hivatalban: Szeghő Lili, Zsoldos Böske, Regöczy Ilona, Jenőfi Tusi, Király Sára, Sebestyén Jenő, Gellért Pál, Ács Mihály, Ocskay Mihály, Sipos Zsigmond, Selmezy Mihály, Darvas Ernő, Kallós József, Fáncsi Tamás, Gajdoszinszki Pál és a zenekar több tagja.

MOZI. * Ezeregy éjszaka — az Apolló vasárnap műsorán. Az a film a legjobb, amely önmagát reklámozza. Ilyen az Ezeregy éjszaka is, melynek káprázatos szépségéről és elragadó bájoságáról valószínűleg dicsőítményeket zengenek azok, akik látják. Szinte gyermekes vágygal élvezzi a publikum a színdarab keleti mesét, amely egy szebb és jobb világba ringatja képzeletét. Napkeleten mások az emberek és tájak, az illatok, érzések és más a nők szerelme, ölése. S hogy nézzük ezt a csodásan szép filmet, feljazzanak bennünk az életgondokkal eltemetett gyermekkori emlékek szárnyain a múlt mesealkjait: Szinbad, Ali Baba, a halász és a szellem, a bölcs kalifa és a többiek, akik szintén az Ezeregy éjszaka színes mesevilágából valók, ahova az Apolló filmje kíséri el bennünket, elszomorodott, megtépett európai embereket, hogy legalább egy rövid időre elfelejtse velünk a szürke hétköznapi közömbösségét. Az Apolló még csak vasárnap tudja tartani a fűdér szép filmet, mert más-más városok közönsége is türelmetlenül vár rá.

* A sibíri (nagy-szebeni) lovassági ünnepély mozilátványait, amely az uralkodó-pár jelenlétében készültek s a kitünően kiképzett román lovasságot ma-

Hadigazdagok és valutások Moszkvában.

A polgári osztályhoz a régi Oroszország terminológiája szerint azok tartoztak, akik kemény galért, tiszta fehérneműt, fényesített cipőt hordtak és nem végeztek testi munkát. Bizonyos fokig leszállított igények mellett Moszkvában újból látni embereket, akiknek tiszta a fehérneműjük, fényes a cipőjük, nem végeznek testi munkát és jobban élnek, mint azok, akik testi munkát végeznek. A polgári osztály feltámadt Oroszországban, de a szó még nem. Az új polgári osztály tagjait különös módon, spekulánsoknak nevezik. Negyedélesztendőn át kemény rendeletek fenyegették azokat, akik „spekulációt” üznek élelmiszerekkel, szükségleti cikkekkel és értéktárgyakkal. Öt hat hónap óta azonban a szovjetkormány elismeri a gazdasági élet szükségszerű elemé gyanánt ezt a „spekulációt” és azóta az új orosz burzsoázia tagjai

a spekulációt vallják foglalkozásuknak. Így például egy ruhakereskedő házassági levelében is megtalálható a foglalkozás rovata alatt ezt a szót: spekuláns.

A magángazdag irányban megkezdett visszatérés felszínre hozta és láthatóvá tette a spekulánsokat, az új polgári osztályt, amely meg volt előbb is, de elrejtőzött és dugva végezte munkáját. A spekulánsok egy része a régi polgári osztály maradványaiból került ki, javarészü azonban „parvenu”, új elem, olyan, aki a bolsevista forradalom előtt legfeljebb leporolta, de nem fényesítette ki cipőjét. Ezek a spekulánsok az új gazdagok, akiknek vagyona szovjet-rubelekben gyakran sok milliárdra rug, részben a szovjet hivatalnokok közül kerültek ki. Sok szovjet hivatalnok, miután üzleti tőkére és jó összeköttetésekre tett szert, elhagyta hivatalát és — produktív pályára lépett. Az új gazdagoknak egy másik kategóriája a batyuzó munkásokból került ki, azokból, akik egy pár régi cipővel, néhány darab

fehérneművel falura mentek élelmiszerekért, az élelmiszereket Moszkvában visszacserelelték két pár régi cipőre, néhány darabbal több fehérneműre és a batyuzást addig folytatták, míg lassankint a beszerzési piacok és a vevők alapos kiismerése után gazdag emberekké lettek. Az ilyen cserekereskedelmi alapra helyezett batyuzás ma már nem egy esetben úgy történik, hogy a cég alapítójának tíz-tizenöt alkalmazottja van, akiknek egy része az élelmiszerek beszerzését végzi a falvakban, másik részük pedig az élelmiszerek értékesítését Moszkvában. Az ügyes cégfőnökök nyolc-tíz vasutat alkalmaznak az élelmiszerek beszerzésére, ami nagyon leszállítja a rezsiköltségeket és így fokozza az üzlet jövedelmezőségét. A nagy cégek már nem szolgálnak ki egyes vevőket, hanem csak a kávéházaknak, a vendéglőknek, az utcai elárúsítóknak szállítanak nagyban.

Az élelmiszerek kereskedeleme és a vendéglőipar a milliárdosoknak egy egész sorával ajándékozta meg

Oroszországot. Az új milliárdosok másik része a zugtőzsdések közül került ki. Moszkvában most már nyíltan folyik a valutázás. Az új gazdagok vagyonuk egy részét külföldi valutákban helyezik el, kivált dollárban, vagy német márkában. A valutákat folyton adják veszik, mert a moszkvai valutatőzsdén nem egyszer van baisse is, kivált olyankor, amikor közelinek hiszik a szovjet-rendszer bukását és az ilyen hullámzásokon sokat lehet keresni. Egyik napról a másikra husz-harmincezer rubellel is esik vagy emelkedik a dollár árfolyama, hiszen Moszkvában 53-mal jegyezték az osztrák koronát a múlt héten. A valutakereskedők többnyire foglalkoznak ékszervásárlással is: kivált gyöngyökkel és gyémántokkal. Az ékszerek egy részét kicsempészik, a másik részével pedig spekulálnak. Itt szintén nagy nyereségeket lehet elérni, mert akonjunktura gyakran változik és a gyémánt karátja 10 millió rubel után leszállott 4 millió rubelre, hogy azután felszökjék 12 millióra.

talják be a harcászati tornákban, az Apolló vasárnapi műsorán mutatja be utoljára s hétfőtől kezdve az Uránia fogja vetíteni.

* Az apacsford. (Az Uránia vigjáték újdonsága.) Kedves ötleten épült az Uránia vigjátékfilmje. A szenvedélyes milliárdos leány addig nem akar férjhez menni amíg kalandvágyát ki nem elégíti. Udvarlója egy fess lord, hogy a milliárdos leány kezét mihamarabb elnyerhesse, felcsap apacsnak, természetesen csak alapacsnak, éjszakának idején behatol a leány hálószobájába és elrabolja tőle drága nyakékát. A leányt halálra rémíti az éjszakai kaland s miközben megtudja a valót, készséggel nyújtja kezét az apacsfordnak. Persze ez csak a mese kerete, melyet izgalmas jelenetek és vidám ötletek töltöttek ki. Vasárnap utoljára vetíti az Uránia a jól sikerült filmet.

* Az Apolló és Uránia hétfői új műsorai. Hétfőn mind a két mozgószínházban új filmek premierje teszi változatosabbá a színházak műsorát. Az Apolló színház „Vasgyáros” címen 4 felvonásos társadalmi drámát mutat be, mely olasz légkörben játszódik le, főszerepben P. Menichelli-vel, ki csodás játékaival és hódító szépségével sok sikert aratott. Az Urániában egy ötfelvonásos detektív történet, „A bűntanya titka” címen kerül bemutatásra, főszerepben a rég nem látott és közkedvelt Hanny Weisse és Max Landá-vel.

Kiskoru pénzhamisító.

(Az aradi ügyészség vizsgálata.)

Néhány héttel ezelőtt névtelen feljelentés érkezett az aradi ügyészséghez, hogy Aradon hamis 500 leisek vannak forgalomban, amelyek minden valószínűség szerint Aradon készülnek. Az ügyészség széleskörű nyomozást indított, de akkoriban a vizsgálat eredménye érdekében nem közölhetjük a részleteket. A nyomozás nem várt eredménnyel végződött. A nadlaci csendőrség a tegnapi nap folyamán letartóztatta Nemes Gyula ottani lakost s egy kiskoru társát, akik már buzamosabb ideje foglalkoztak pénzhamisítással. A 17 éves fiú csodálatos ügyességgel klischéket készített az 500 leisekről. A csendőrség a házkutatás alkalmával lefoglalta a bankóprést. Nemes Gyula és társa tagadják, hogy eddig még egyetlen hamis bankót is forgalomba hoztak volna. Szerintük inkább passzióból hamisították a pénzt és nem is gondoltak arra, hogy azt valaha is forgalomba hozzák. A különös passziót űző Nemes Gyulát és társát letartóztatta a vizsgálóbíró. A vizsgálat a legnagyobb apparátussal folyik, mert az illetékes körök lehetetlennek tartják, hogy ez a nadlaci gyermekember a saját erejéből tudta volna hamisítani a pénzeket. Az a gyanu, hogy bűntársaik vannak. Eben az irányban folyik a nyomozás. Az eddigi eredményről tudósítják a nagyobb városok államrendőrségeit.

— Elmaradt kényszerregyezség. Lengyel Géza olajmalom tulajdonos nemrégiben kényszerregyezséget kért maga ellen az aradi törvényszéknél. Mára volt kilüzve a kényszerregyezségi tárgyalás, de Lengyel Géza nem jelent meg, így a tárgyalást nem tarthatták meg és az ügyet befejezettek nyilvánították.

Az Erdélyi és Bánati Színészegyesület a magyar színészek ellen.

(Miért nem léphetett fel Hegedüs? — A művész újból Aradra jön.)

Amikor Hegedüs Gyula aradi vendégszereplése elé akadályok gördültek, a színház igazgatósága táviratilag megkereste a Bucuresztiben tartózkodó dr. Jancu Cornél képviselőt, hogy járjon el Goga Octavian szépművészeti miniszternél a játszási engedély megadása érdekében. Aradváros képviselőjének közbenjárása sem járt eredménnyel. Most azután kiderült, hogy Hegedüs vendégszereplésének betiltása mire vezethető vissza.

A Színészegyesület a pesti színészek ellen.

Ma Szendrey Mihály, a városi színház művezetője levelet kapott dr. Jancu Cornél képviselőtől, aki értesíti, hogy a színház távirati megkeresésére nyomban felkereste Goga Octavián szépművészeti minisztert, hogy megszerezze tőle a játszási engedélyt. A miniszter az engedélyt nem adta meg, hanem megmutatta a képviselőnek

az Erdélyi és Bánati Színészegyesületnek Isacu Emil színeszeti főfelügyelő útján küldött előterjesztését, amelyben a Színészegyesület arra kéri a minisztert, rendelje el, hogy idegen állambeli színészeknek ne adjon szereplési engedélyt.

A miniszter az előterjesztés alapján adta ki ismeretes rendeletét, amely nem vonatkozik rövid ideig tartó vendégszereplésekre és főként nem Hegedüs Gyula fellépéseire. Itt tehát egy nüanszbeli vévedésről lehet szó, amelyet könnyen lehet reparálni.

E levél alapján kiderült tehát, hogy a szépművészeti miniszteriumnak az ismeretes rendelet kiadására az a Színészegyesület adta meg az impulzust, amely azért alakult meg, hogy a Romániához csatolt területeken működő magyar szintársulatokat erkölcsileg védelmezze és művészi színvonalukat emelje. A Színészegyesület tehát úgy teljesíti vállalt kötelességét, hogy eltiltatja magyarországi színművészek működését. Miért történt ez? kérdezheti joggal mindenki. Az Egyesület bizonyára azzal fogja indokolni eljárását, hogy ezzel meg akarta akadályozni a tulprodukción az erdélyi magyar színészetben és így a már itt működő színészeket mentesíteni akarta a konkurenciától. Ugye bár ez szépen hangzik. Csakhogy a dolog mögött más rejlik. Az Egyesület tanácsában olyan emberek ülnek, akiknek nem a színészet sorsa csügg a szíven, hanem akik féltik a maguk egzisztenciáját. Ezeknek a tanácsstagoknak nagyrésze fél a jobb és frissebb színésznemzedéktől, amely mellett eltörpülnek a képzelt nagysá-

gok. Nem önzetlenség vezérelte ezeket az urakat, hanem a legridegebb önzés, amelyet semmivel sem lehet mentogetni. Ezzel nagyobb bünt nem követtek még el az erdélyi magyar színészet ellen.

Hegedüs fel fog lépni Aradon.

Hogy a rendelet nem vonatkozhatik Hegedüs Gyulára, aki mindössze hat estére kötötte le magát, legjobban az bizonyítja, hogy a színház igazgatósága ismét lépéseket tesz az engedély megszerzése iránt. Az igazgatóság Gritta Ovidiu rendőrprefektushoz ma kérvényt terjesztett, hogy illetékes helyen javasolja Hegedüs vendégszereplésének engedélyezését. Együttal csatolta az igazgatóság a miniszterhez címzett kérvényt is. Gritta Ovidiu rendőrprefektus, aki az egész ügyben törvényszerűen járt el, a legnagyobb előzékenységgel megígérte, hogy a kérvényt személyesen viszi Bucuresztibe és reméli, hogy az engedélyt megkapja a színház. Ebben az esetben Hegedüs Gyula január hónap folyamán ismét lejön Aradra és kárpótolja a közönséget az elmaradt előadásokért.

A művész — betiltott fellépéseiről.

BUDAPEST. Hegedüs Gyula Budapestre érkezve nyilatkozott egy újságíróknak és többek között ezeket mondotta:

— A román rendőrhatalóság, a mikor vendégfellépésemről szó volt, arra hivatkozott, hogy pesti színész román területen csak a kultuszminiszter engedélyével játszhatnak. Az aradi színház igazgatósága erre Goga minisztertől kért engedélyt, amely azonban csütörtök délig sem érkezett meg. Az aradi prefektus, aki a román kormány politikai exponense Aradon s akinek feladatai közé tartozik, hogy az új területeken a surlódásokat elkerülje, a saját felelősségére engedélyezte fellépési

met. A színház igazgatósága erre az engedélyre támaszkodott és meghívott engem hat előadásra. Az „Ördögben” és a „Taifunban” fel is léptem. A „Hattyu” előadása előtt megjelent nálam egy rendőrtisztviselő, aki megkérdezte, hogy van-e beutazási engedélyem. Mivel ilyen nem volt — ugyanis a színház vezetőségének garanciájára utaztam le Aradra — további fellépéseimtől eltiltottak s így elutaztam. Az eset az amugy is nagy nehézségekkel küzdő magyar színházat válságos anyagi helyzetbe sodorta.

A ferjovilkos asszony bűntársa.

Patkó Zsigmondné, a férjgyilkosságért életfogytiglani fegyházra elítélt asszony bűntársa epilogusát tárgyalta ma az aradi törvényszék büntető tanácsa. Patkóné bűntársa tárgyalásán csunya botrány játszódott le, a mennyiben a Patkó-fiúk képviselője kijelentette, hogy Patkó Zsigmondné megvesztegette az egyik tanut, Dávid Pálnét, hogy hamisan valljon. Az ügyész nyomban letartóztatta Dávid Pálnét. Ma tárgyalta az ügyet a törvényszék. Dávid Pálné elmondotta, hogy egyszer már volt büntetve az impérium átvétele után, mikor királysértésért egy heti fogházbüntetést kapott. Akkor ismerkedett meg a fogházban Patkó Zsigmondnéval, aki rávette, hogy valljon az ő érdekében és akkor 10.000 leit fog kapni. Dávid Pálné hazautazott s akkor levelet kapott Patkóné ügyvédjétől, aki felszólította, hogy jöjjön be Aradra az irodájába. Az ügyvéd azután megmondta neki, hogy mit kell vallania, ha meg akarja kapni a 10.000 leit. Mikor Dávid Pálné beérkezett a tárgyalásra Aradra, Patkóné testvére leitatta. A tárgyaláson pedig azt vallotta, hogy Patkó mielőtt leteküdt, revolverrel támadt feleségére és az önvédelemből tette a robbanó gránátot férje lepedője alá. Kihallgatták a meggyilkolt Patkó Zsigmond fiát, aki elmondotta, hogy anyja mindig készült a gyilkosságra. Jogosnak tartja, hogy anyja most bűnhődjék és a fogházban töltsen el életét. Az asszony hamis tanúzásáról ő is tud. A törvényszék rövid tanácskozás után bűnpártolás vétségében bűnösnek mondotta ki Dávid Pálnét s ezért egy évi börtönre ítélte.

Magyarországon megszűnik a cenzura.

(Intézkedések a felforgató lapok ellen.)

BUDAPEST. A minisztertanács tegnap este a cenzura megszüntetéséről konkrét határozatot hozott. A minisztertanács felhatalmazta a miniszterelnököt, hogy a sajtó cenzura megszüntetéséről és az ezzel kapcsolatos intézkedések megtételére vonatkozó rendelkezésekről intézkedjék. Minden előzetes sajtóvizsgálat megszűnik, a sajtó tájékoztató bizottság feloszlik. A sajtó jog és a sajtórendészet terén az 1914. évi sajtótörvény érvényes. A kolportázs ügyében legfelsőbb fokon a belügyminiszter intézkedik, a kinek joga van az állami érdekeket vagy közérdeket veszélyez-

tető sajtótermékek kolportázs jogát megvonni. A rendelet fenn fogja tartani a kivételes hatalom két intézkedését a sajtó jog terén is. A kormány az államérdeket és közrendet veszélyeztető lapokat betilthatja és az ugyanilyen irányú külföldi sajtótermékeket az ország területéről kitilthatja. Új lapok indításának kérdése továbbra is a forgalom korlátozására vonatkozik a kivételes rendelkezések érvénye alatt. Külföldi papir behozatala továbbra is a kormány hozzájárulásától függ. A rendelet 8—10 napon belül jelenik meg.

A császárvadászok hőhéra.

— Fabini osztrák tábornok bünlajstroma. —

Fabini tábornok, a volt osztrák-magyar hadsereg császárvadász hadosztályának volt parancsnoka. Fabini ellen több tiszt feljelentést adott be, hogy az alá rendelt legénységet kíméletlenül a halálba kergette és több ezer ember halálának okozója lett. Fabini ügyével most foglalkozott az insbrucki bíróság, melyet ilyen ügyek elbírálására rendeltek ki. Fabinit felmentették. Ez a felmentő ítélet mindenestre különös, ha mérlegeljük, hogy szavahihető tiszt konkrét vádakot hoztak fel Fabini ellen. Nem lehet tudni, hogy a felmentésnél milyen politikai, erkölcsi és személyi indokok voltak az irányadók, de az bizonyos, hogy már maga a pusztán vád is szörnyű megbélyegzést jelent. Lehet, hogy az insbrucki bíróságnak többet ért egy eleven osztrák katonatiszt becsülete, mint több ezer halott császárvadász megboszulása. A Fabini ellen felhozott vádak a tisztek „Kaiserjägerod“ címen két évvel ezelőtt az Insbruckban megjelenő Allgemeiner Tiroler Anzeigerben írták meg. A többek között Fabiniról ezek a részletek kerültek nyilvánosságra:

1914. évben a San folyó menti harcok idején Fabini átvette a nyolcadik gyaloghadosztály parancsnokságát. Ehhez tartoztak a legtöbb császárvadász ezredek. Azon év októberében a divízió a San mentén erős harcban állott. Ezt legjobban azt bizonyította, hogy a nehéz sebesülteket egymás után hozták a divízió kötöző helyére. Mily nagy volt azonban a sebesültek megbotránkozása, amikor közvetlenül a kórház mellett, a hadosztály-parancsnokság előtt egy katonabanda vig melódiákat adott elő. Megtudták, hogy öksze lenclája ebédel és e közben a zene szórakoztatja. Következett ezután a San átkelésének kieroszakolása. A csapatok, melyeket erre a célra kiszemeltek, belátrák, hogy a vállalkozás kilátástalan. Közölték is ezt Fabinivel. Hiába. Fabini, meszsze a front mögött a terepviszonyok ismerete nélkül, elrendelte a támadást. Megfelelő tüzéség nem volt és az ellenség nagyszerűen célbalöthette a folyóra eresztett pontonokat és az azokban elhelyezett legénységet. Azon a napon az emberek száza veszték el és merültek el a folyóban. Miután már elég vér folyt, lefújták az egész vállalkozást.

Fabini 1915-ben a San folyó mentén arra kért egy csapatparancsnokot, hogy tartson ki együtt vele, mert az ő, Fabini egy tenciájáról van szó. A csapatparancsnokban azonban volt annyi becsület és lelkiismeret, hogy kijelentette, nem hajlandó csapatait Fabini előléptetési vágyának feláldozni. Ezért a tiszt kegyvesztett és lett. Fabinit ezután a Kárpátokba vezényelték. Természetesen

azonnal támadást parancsolt. A csapatoknak térdig hóban menetelnie kellett előnyomulni, hogy az ellenségnek egy túmagas helyen levő állását elfoglalják. A kísérletnek sikerült, ellenben igen sok ember elesett. A májusi offenzíva idején Fabini néhány ezer embert áldozott fel olthatalan ambíciójának. Amint a Tiroler Anzeigerben a tisztek megírták, Tarnow fensikjában néhány ezer császárvadász alussza örök álmát. Azért estek el, hogy Fabini divíziója élén bevonul haddon Tarnowba. 1916. februárjában Fabini újból átvette a császárvadászok felett a parancsnokságot. A tiszteket és a legénységet ezen hír hallatára rémület fogta el. Fabini neve utmutató volt a tömegsírhoz. Közvetlenül az olaszok elleni nagy offenzíva ideje. Fabini alig bírta megvárni a kezdetét. A folgariai magaslaton tartott megbeszélés alkalmával egy őreg csapatparancsnok figyelmeztette Fabinit:

— Ekszcellenciás ur, itt annyi

A kiszgazdák támogatják Bethlent.

(Mit mondott Lehár a király-puccs előtt?)

A magyar nemzetgyűlés tegnapi ülésén a mentelmi bizottság jelentését tárgyalták gróf Andrássy és társainak mentelmi joga megsértéséről és ezzel kapcsolatban a királypuccs ismeretlen részletei kerültek nyilvánosságra. Rubinek István, a mentelmi bizottság előadója ismertette a bizottság előtt tett vallomásokat. Binder ezredes azt vallotta, hogy Lehár ezredes a Belvárosi kávéházba hívatta őt és közölte vele, hogy Károly exkirály néhány nap múlva megjelenik, hogy átvegye uralkodói jogait. Ő megkérdezte Lehárt, hogy milyen magatartást tanusítanak a tisztek s hogy mit szólnának a dologhoz a nagyhatalmak. Lehár azt felelte erre, hogy a legkiválóbb állam férfiak készítették elő Károly bejövételét és hogy az antanttól garanciát kaptak, hogy ugyanolyan magatartást tanusít, mint Konstantin görög királlyal szemben. Kijelentette előtte azt is, hogy Románia teljesen passzív magatartást fog tanusítani, mivel Károlynak román részről írásos ígérete van, amely szerint Románia meg akarja halálni Károlyt ama eljárását, hogy 1918-ban a német túlkövetelésekkel szemben pártolta a románokat. Ami Jugoszláviát illeti, Lehár azt közölte, hogy bosnyákok és horvátok felkelése elő van készítve, tehát Jugoszláviától nem kell tartani.

BUDAPEST. Gróf Bethlen István miniszterelnök megjelent a kiszgazda pártnak és a királypuccsban részes képviselők mentelmi ügyét ismertette. Kitért a mende-mondákra, amelyek a puccs csál kapcsolatban, a korány és más politikai faktorok szerepléséről keringenek. Ezeket rosszul dultatú ráfogásoknak minősítette és arra kérte a pártot, hogy ebben a kérdésben, amely azért is rendkívül fontos, hogy az ország nyugalmát végre helyreálljon, le-

a hó, hogy egy egész ezred tönkre mehet.

Mire Fabini így felelt:

— Egy ezred? Mi nekem egy ezred!

Egy másik tiszt azt írja Fabiniról, hogy amikor a császárvadászok a San folyónál már tizennégy nap óta, a legnagyobb ellenséges golyózáporban, harcoltak és Bonbank ezredes Fabiniról leváltást vagy erősítést kért, ez személyesen jelent meg a telefontól és dühötől remegő hangon kiabálta:

— Ezredes ur, tartson ki az utolsó emberig. Nincs felesleges emberem és visszavonulást nem ismerek. Kerüljön amibe kerül.

Amikor az ezredes arra kérte Fabinit, hogy legalább egy napi pihenőt adjon embereinek és arra utalt, hogy a császárvadászok egy része agyon van löve, a másik része vízben áll, Fabini rettenetes ordítással ezt válaszolta:

— Azért vannak, hogy agyonlőjjék őket. — Ezzel be is fejezte a beszélgetést. Ilyen volt a vitéz Fabini tábornok, a tipikus osztrák generális, a császárvadászok hőhéra.

Aradon senki sem tud arról, mintha „a színészek kénytelenek lettek volna gázsijuk egy részét visszafizetni.“ Érdeklődtünk a színház igazgatóságánál, érdeklődtünk a színészeknél és a kapott felvilágosítások alapján megállapíthatjuk, hogy a színészek pontosan megkapták gázsijukat, amelyből egyetlen banit sem voltak kénytelenek visszatéríteni. Mind ezt csupán azért konstatáljuk, hogy az aradi közönség lássa, mily „alaposan“ tudósítják az aradi tudósítók az erdélyi lapokat.

HIREK.

— **Felkérjük azon t. vidéki előfizetőinket, akik lapelőfizetési hátralékukat még nem egyenlítették ki, avagy előfizetésük lejárt és azt nem újították meg, szíveskedjenek az összeget haladéktalanul az „Aradi Közlöny“ kiadóhivatalt címére beküldeni, mert ellenkező esetben kénytelenek leszünk lapunk küldését beszüntetni.**

— **Román szerencsekívánat Angliának.** Hosszu elkeseredett és gyakran véres harcok után Anglia megégyezett Irországgal. A megégyezést az angol képviselőház már ratifikálta is. Ebből az alkalmából, mint egy bucarestii távirat jelenti, a kamara szerencsekívánataival kereste fel az angol kormányt.

— **Késik a hadifogoly kicserélés.** Budapest. A nemzetgyűlés külügyi bizottságában gróf Banffy Miklós külügyminiszter kijelentette, hogy az Oroszországban levő hadifoglyok további hazaszállítására azért késik, mert a tengeri utat a mostani nagy hidegben lehetetlen. Azért is késik a hazaszállítás, mert 140 kicserélendő kommunista nem akar Oroszországba menni s ezért a tranzitportokat újból össze kell állítani. Végül megemlítette, hogy a zöld könyv hétfőn jelenik meg. Egy hozzáintézett kérdésre azt válaszolta a cseh-lengyel szerződésével kapcsolatban, hogy Lengyelország nem lépett be a kisan-tanba.

— **Házasság.** Friedmann Dezső, a „Colombo“ cég belfüggetje és Salamon Licyke (Algyógy) házasságot kötöttek. (Mindenkülön értesítés helyett.)

— **Új menetrend Arad—Ortici—Lökösháza között.** A legközelebbi napokban Curtioi és Lökösháza felé a következő vasuti menetrend lép életbe. A 261. sz. vonat indul Aradról 5 órakor, érkezik Curtioira 5 óra 37 perckor. A 262. sz. vonat indul Curtioiról 6 órakor, érkezik Aradra 6 óra 45 perckor. A 268. sz. vonat indul Lökösházáról 20 óra 15 perckor, Aradra érkezik 21 óra 30 perckor. A 267. sz. vonat indul Aradról 17 óra 30 perckor, Lökösházára érkezik 19 óra 15 perckor.

gyen teljesen egységes és lépjen fel kellő eréllyel az ellenzék tervszerű támadásával szemben. Végül arra kérte a párt tagjait, hogy a döntésnél teljes számmal jelenjenek meg. A kiszgazda párt elhatározta, hogy a királykérdésben és Andrássyék mentelmi ügyében egyhangulag és teljes erővel támogatja a kormányt.

BUDAPEST. A királypuccs miatt fogságban levő Beniczky Ödön képviselő levelet írt a nemzetgyűlés elnökének, amelyben engedélyt kért, hogy megjelenhessen a nemzetgyűlésen, hogy ott magát megvéddesse.

Az aradi színészek gázsija.

(Hogyan informálják Aradról az erdélyi lapokat?)

Amikor Hegedűs Gyula aradi vendégszereplését a rendőrhatalóság betiltotta, az erdélyi lapok aradi tudósítói siettek megtelefonálni lapjaiknak az eseményt. Elolvastuk a tudósításokat és megállapítottuk, hogy az aradi tudósítók a tényeknek meg nem felelő adatokat közöltek lapjaikkal. A *Köletí Ujság* aradi tudósítója többek között ezeket is leadta:

Az aradi színházat különösen súlyosan érintette a betiltás, mert a társulat nehéz anyagi gondokkal küzd, a színészek heteken át üres ház előtt játszanak. A vendégförlépből befolyt összeget kifizették a társulat tagjainak, természetesen a beállott változás folytán az amugy is nélkülöző színészek kénytelenek voltak gázsijuk egy részét visszafizetni, mert az igazgatóság máskülönben nem tudna a jegyek visszaváltása folytán előállott pénztári bajokon segíteni.

— **Törvényjavaslat munkástanácsokról.** Bucuresti. Tranca Jasi munkaügyi miniszter törvényjavaslatot készít elő a munkástanácsok megalakítására vonatkozólag. A munkástanácsok élje a szociálpolitikai törvények előkészítése és a munkások és munkaadók közötti konfliktusoknak a legmagasabb fokón való elintézése. A munkástanácsnak negyvenöt tagja lesz, ezeknek egy harmada a munkaadókból, egy harmada a munkásokból és egy harmada a munkaügyi minisztériumból kerül ki.

— **Pénzbüntetés helyett — elzárás.** A belügyminisztérium ma rendeletet küldött a város vezetéséhez, melyben felhívja, hogy azoknak, akik a lakáshivatal által kiszabott büntetéseket nem tudják kifizetni, ügyét át kell tenni a törvényszékhez, ahol a pénzbüntetés nagyságára való tekintettel elzárással büntetik őket.

— **Osztrák pénzügyi tárgyalások.** Prága. A osztrák kormányok között megkezdődött a pénzügyi kérdések tárgyalása. Elsősorban a letétek kérdéseiről, a járadékok osztrák lebélyegzése elleni tiltakozó eljárás módosításáról, a régi koronázási szülő kölesönös követelések megfizetéséről és az ezekre vonatkozó peres ügyekről tárgyalnak.

— **Kik vettek részt a világháborúban?** A sibiui történelmi művelődési és irodalmi egyesület ma átiratot küldött a városhoz, amelyben kéri azoknak az összeírását statisztika szempontjából, akik részt vettek a világháborúban. Kéri az átirat a város vezetését arra is, hogy az összeírásnál jelölje meg, kik mely hadseregben harcoltak.

— **Hogy történik a földosztás?** Megjelent az **Agrárreform végrehajtási utasítása** magyar fordításban dr. Bárdos Imre, dr. Czeglédy Miklós és dr. Bredovici I. kir. ügyész fordításában. A hatalmas munka több mint kétszáz oldal és a földreform minden problémáját felöleli. Földbirtokosoknak, bérlelőknek, gazdatiszteknek, erdészeknek, ügyvédeknek, bírálóknak, közigazgatási tisztviselőknek, községi elöljáróságoknak nélkülözhetetlen. Ára 30 lei. Kapható a Hegedüs hírlapirodában Oradea-maren (Nagyváradon). — Viszonteladónak kedvezmény.

— **Ninos cipész-sztrájk a bőr- ipari munkások termelő szövetkezetében** Str. Horia (Széchenyi-u.) 10. Itt a legkényesebb igényeket is kielégítő cipők elsőrendű jó anyagból a legmondosabb munkával készítettnek. Feltűnően olcsó árak. A megrendelések 48 óra alatt szállíthatnak. Az üzem vezetője, Hadházi Károly.

— **Az „AMTE” országos birkozó versenye a Városliget nagytermében** 1921. december 18-án, este 8 órakor.

— **Ahol meleg van.** Míg Közép-európában majdnem mindenütt, így nálunk is a termométer kisebb vagy nagyobb hideget mutat. Innsbruckban tíz fok meleg volt a napokban.

A Kornis-cég betörői. Egy gyanús ember. — Új nyomon halad a rendőrség.

A Kornis Testvérek cégnél vakmerő elszántsággal elkövetett rablás tetteseit a legnagyobb apparátussal keresi az aradi államrendőrség karöltve a Sigurantával. Tegnap éjszaka és a mai nap folyamán igen sok gyanús egyént tartóztatnak le, akik közül az egyikben a tisztviselők felismerni vélték az egyik rablót. A rendőrség letartotta az illetőt és megindította a nyomozást, hogy kiderítse, tényleg résztvett-e a rablásban? Teg-

nap az aradi rendőrség és a Siguranta minden községet és várost értesített a rablásról és közölte a tettesek személyleírását. Eddig még semmiféle értesítés sem érkezett a rablókra vonatkozólag. Igen valószínű az a feltevés, hogy a tettesek jelenleg is Aradon tartózkodnak. Az aradi rendőrség a beérkezett adatok alapján most új nyomon halad és valószínű, hogy a nyomozásnak igen rövid időn belül eredménye lesz.

— **A román nőgyógyászok a szegény gyermekek felruházása érdekében** ma délután 5 órakor tartja teasztélyét a Fehér Kereszt nagytermében.

— **Rokkantak felülvizsgálása.** A hadkiegészítés parancsnokság I. O. V. osztályának 149-1921. sz. rendeletéből kifolyólag folyó hó 12-én reggel 8 és fél órakor a következő rokkantok kötelesek felülvizsgálás céljából megjelenni az I. O. V. hivatalban (Arad-vár): Alexandru Lincurar, Todor Anghel, Ioan Trucza, Gheorghe Siklovan Sava Jankovits, Iosif Mala, Andrei Fischer, Adalbert Paragó, Francisc Almasi, Ioan Kotroczo, Petru Moise, Gavriila Böse, Mihai Hay, Iosif Madár, Matei Pelácz-vi, Horváth Sigmund, Albert Sasura, Balint Tordai, Ioan Tuca, Gheorghe Duma, Wilhelm Sztrakovics, Florian Manciu, Andrei Szuber, Gheorghe Budas, Ilie Coloc, Béla Pletti, Arpad Boggyó, Antoniu Baumgarten, Adolf Wleggenfeld, Petru Iova, Ioan Ardelean, Dimitrie Iovan, Gheorghe Karagyena, Adolf Plladelli, Ludovic Jasek, Martin Tóth, Gheorghe Czerni, Balint Pangert, Nicolae Sas, Moisa Farkas, Andrei Hegedüs, Francisc Raico, Iuliu Müller, Toma Lőrinc, Grigorie Ignatic, Romancz Gáspár, Gavriila Fokete, Ioan Farkas, Emeric Huszka, Hack Ioan, Ioan Morariu, Iosif Nagy, Ladislau Nagy, Sava Orlacan, Dimitrie Sándor, Vilhelm Tóth, Iuliu Tarr, Francisc Zarand, Stefan Zorr, Geza Klein, Kiss Ernest, Antoniu Gergely, Vasille Herbel, Ioan Kailor, Mihai Nadrai, Andras Pavel, Strega Gheorghe, Pufnoi Fablan, Savu Notau, Ludovic Adam, Dimitru Alexic, Ladislau Comlodi, Catal Mihai, Nicolae Colarov, Ladislau Covaci, Petru Klemencz, Geza Kocsis, Ioan Kroszanka, Alexandru Ilea, Gheorghe Lincurar, Ilie Lugos, Gheorghe Lugos, Stefan Lamos, Andrei Mihalescu, Gheorghe Bozsa, Gheorghe Bugar, Andrei Véres, Leopold Bian, Mihai Craciun, Gheorghe Carabas, Stefan Czako, Pavel Ciurar, Ioan Doctanov, Albert Drafter, Ioan Dan, Ilie Demian, Mihai Daul, Andrei Erdödi, Ioan Farkas, Alexandru Fried.

— **Rarátom anyósai.** A valuta hordója, Mozsfelvélet volt. Mondja csak Lúke Pista, Főnn a bakon. Szellemidézés. Dolgozó urihölgyek. Hogy el ne felejtünk. A „Fáklya” szépségversenye. Tréfás apróhírdetések, stb. című szennzáclós cikket közöl az „Aradi Fáklya” mai legújabb száma.

— **Tekintse meg ma Vándor divatruházásban** Str. Mejianu (Forray-u.) a fényes kiállítást, meggyőződhet feltűnő olcsó árról.

— **Meglopott orvos.** Dr. Kugler Leo orosvai orvos ma fellelétést tett az aradi rendőrségen, hogy az állomásnál valaki zsebéből belső zseblárcáját klopta, amelyben 1700 lei és nagyon fontos okmányok voltak. A rendőrség megindította a nyomozást.

— **Nagy karácsonyi játékkiallítás a Salon Artistique-ben.** Játékok 10 leitől kezdve.

— **Dr. Bárdosy Augustin ügyvédi irodáját Timisoara-n** (Temes vározt) III. Splaiul stangal Bogheului Nr. 3. alatt újból megnyitotta.

— **Doktorrá avatás.** December 10-én avatták a budapesti magyar tudományos egyetemen a jogtudományok doktorává Czédly Károlyt, néhai dr. Czédly Károly fiát.

— **Hazatért cseretöglök.** A Magyarországon kiszabadult román politikai cseretöglök első csoportja megérkezett Bors határállomásra. Az érkezettek Bianu Siguranta-felügyelő fogadta. A kicserélt politikai foglyok között vannak Manoilka Kamill Lippáról és Ardelean István Aradról.

— **A villamosdrót megölt egy lovat.** A gróf Zelenski-uradalom tejhordó kocsijába befogott lovak egyikére ma délelőtt az állomás közelében ráesett egy leszakadt villamos dróthuzal. Az áram a lovat azonnal agyonütötte. A rendőrség azonnal kordont vont a leszakadt dróthuzal mellé, nehogy valaki azt megérintse.

— **A telefon-előfizetők névsora.** Bulzan Avram postafőnök közli: Felkérem a f. évi augusztus hó 1-éig bekapcsolt távbeszélő előfizetőket, hogy a most összeállított és kiosztásra kerülő távbeszélő névsorok átvétele céljából hivatalomnál (főposta) d. e. 10—12 óra között földszint jobbra 1-ső ajtó 8 napon belül megjelenni sziveskedjenek. A névsorokért egyenként 20 lei lesz fizetendő. Aki ezen névsor átvételéről az előírt idő alatt nem gondoskodik, olybá tekintő, mintha igényeiről lemondott volna. Közhivatalok részére a névsorok egy-egy példányai postán díjmentesen küldetnek meg.

— **Román részvényeket hamisítottak.** München. Az ottani rendőrség több embert letartóztatott milliókra rugó román értékpapírok hamisítása miatt. A részvényhamisítók román petróleumvállalatok károsítottak meg.

— **Jelentkezés iparigazolvánnyal.** A rendőrprefektúra közhírré teszi, hogy a szállodások, kávéosok, zenés kávéházak tulajdonosai, teafozók, sörkimérők, cukrászok, vendéglősök, tejszárnyakosok, kifőzők, korezmárosok, lészásütők, pékek, gyümölcsárusok és ehhez hasonló közfogyasztási cikkeket árusító helyiségek tulajdonosai kötelesek iparigazolványaikkal vagy engedélyeikkel az alábbi sorrendben a rendőrprefektúrán jelentkezni: I. kerület december 10., 11., 12., 13., 14. II. kerület december 15., 16., 17., 18. III. kerület december 19., 20., 21. IV. kerület december 22., 23., 24. V. kerület december 25., 26., 27. VI. kerület december 28., 29., 30. A jelentkezők hozzanak magukkal tanúsítványt arról, hogy Aradon állandó lakhellyel bírnak, az aradi törvényszék bizonylatját, hogy csőd vagy

más büntelt és vétség miatt büntetésre nem voltak.

— **A vasút tolvaja.** Az aradi határrendőrség feljelentés alapján házkutatást tartott Gmeinert vasúti alkalmazottnál, akinél nagymennyiségű ruházattal és különféle vasúti szerszámot talált. A nyomozás kiderítette, hogy már nagyjértékű szerszámot adott el Gmeinert egy Mayer nevű vasúti utján. A rendőrség megindította a nyomozást.

A koronázási templom.

— **Francia művészek munkája.**

A királyi pár megkoronázását tudvalevően most őszre tervezték. Lázább munkát el sem lehet képzelni, mint amilyent a munkások, kőfaragók, festők, szobrászok, iparművészek dolgozó raja fejtett ki a koronázási templom építkezésén, azonban mint ilyen monumentális építkezéseknél rendszeren megszokott történni, a befejezéssel mégis elkéstek. A koronázási tinnepséget emiatt 1922. tavaszára hátrásztották. Egy kitűnő magyar iparművész aki a templom díszítésében tevékeny részt vesz, érdekes részleteket mondott el a koronázási templom építkezéséről.

— **A koronázási templom a leg szebb új monumentum lesz Erdélyben.** A tervet francia építőművészek csinálták.

Általában a templom művész kivételében tulságos nagy szerepet juttattak a franciáknak. Emiatt a bucurestii építészek erősen duzzognak is, holott erre azért nincs okuk, mert az erdélyi építőművészek magas fejlettségükkel fogva jogosabban ütközhetnek meg a mellőzésért, mint a regátbéli építészek. A templom nobilis román stílusban enyhén szövedőnek át a bizánci ízlés motívumai. A templom belső és külső kiállításánál nem sajnáltak semmi áldozatot, hogy az minél gazdagabb és pompázóbb legyen. A kőfaragó szobrászok egész légiója dolgozik azokon a figurális és ornamentális terveken, amelyeknek eredetije mind Párisban, francia művészek keze által készült. A templom belső kiképzésének legfontosabb anyaga a márvány lesz. Az oszlopok, falak, szobrok mind karrarai és másfajta szines márványból készülnek és csak a párkányok díszzeit csinálták gipszből.

Ha a tervezőknél teljesen mellőzték a magyar zsenialitás felhasználását, elégtételül állapíthatjuk meg, hogy a munkások egész légiója magyar.

Közgazdaság.**A valutapiac.**

Zürichi nyitás: Berlin 265, Newyork 517, Milano 2265, Prága 595, Budapest 62 és fél, Zágráb 200, Bucuresti hiányzik, Varsó 15, Bécs 16, lebélyezett osztrák korona 10.

Zürichi zárlat: Berlin 277 és fél, Holland 186 és negyed, Newyork 517, London 2123, Páris 4010, Milano 22.70, Prága 597 és fél, Budapest 67 és fél, Zágráb 200, Bucuresti hiányzik, Varsó 15, Bécs 16, osztrák bélyezett 10.

Budapesti magántorgalom: Dollár 750, márká 410, osztrák korona 12, leu 575, sokol 890, dinár 1085, lira 32, francia frank 60.50, **Kiflzetések:** Berlin 397, Bécs 1175, Prága 890, Zágráb 285, Milano 33.50, London 31.25, Newyork 760, Zürich 147.

Eladott aradi ingatlanok.

Óthalmi Első Takarékpénztár eladta a Str. Borona 47. sz. házat 18000 leiert Suciú Petrisnak. — **Bhoczky György** és neje eladták a Str. Doamna Purgly 98. sz. házat 60000 leiert Gulesin Vicentic és nejenek. — **Kresz Sándor** eladta a Str. Gheorghe 47. sz. házat 15000 leiert Dorogi Sándor és nejenek. — **Kiss György** eladta a Str. Legelősor 13. sz. házat 7000 leiert Klinkó István és nejenek. — **Scheer Gusztávné** eladta a Str. Botond 1. sz. házat 39500 leiert Nagy Ferenc és nejenek. — **Mayer Dimitrie** és neje eladták a Str. Joan Kalvin 43. sz. házat 120000 leiert Guzet Dimitrie és nejenek. — **Zimmermann Ferencné** és **Szunter Irma** eladták a Str. Consistoriu 9. sz. házat 60000 leiert Jónás Aladár és nejenek. — **Grünwald Ferenc** és tulajdonostársai eladták a Calea Saguna 76. sz. házat 25000 leiert Sándor Józsefnek. — **Kolumbán Pál** és neje eladták a Str. Marasesti 8a. sz. házat 150000 leiert Halik Péter és nejenek. — **Lenkey Ferenc** és neje eladták a Str. Joan Rusu Sirian 7c. sz. házat 40000 leiert Kocsis Gyula és nejenek.

— **Lahovary a Banca Nationala igazgatója.** Bucurestii kormánykörökben azt állítják, hogy Lahovary román követ a Banca Nationala kormányzójának fogják kinevezni. Más forrás szerint a Banca Nationala kormányzójának meghatalmazása csütörtökön lejárt. Az utód kinevezése nehézségekbe ütközik, mert Averescu a kormányzói állást kormányának egy tagjával akarja betölteni, másrészt a liberálisok a szokás alapján maguknak igénylik ezt az állást.

A szerkesztésért:
KÁROLY JÓZSEF
felel.

LEGUJABB.**Drágul az osztrák posta.**

BÉCS. A telefon, táviró és postadijszabást újévtől 100 százalékkal emeli az osztrák kormány. Csehországba, Romániába a levéldíjakat 4 korona 50 fillérben állapították meg, a más országokba szóló levél postadíja 6 korona lesz. A sürgönydíjat Csehországba, Jugoszláviába, Romániába szavankint 6 koronában s a telefondíjat pedig évi 4800 koronába állapították meg.

Windischgrätz milliót.

PÁRIS. A Crie de Paris jelenti, hogy Windischgrätz Lajos herceg Párisban világhírű képeit eladásra kínálta, hatalmas birtokát és kastélyát szintén. A megvételre kínált dolgokat egy spanyol üzleti csoport 6 millió pesetért megvette, amit Windischgrätz a királypucssra fordított.

Megvan a moratorium.

BÉCS. A Neue Freie Presse szerint a Pall Mall Gazette úgy értesül, hogy Hohenau magával viszi Berlinbe azt a közlést, amely szerint az antant a moratoriumot engedélyezte.

A magyar cserefoglyok otthon.

BUDAPEST. A kicserélt romániai fogolytranszportban 35 helyett 24 érkezett meg. A többi két transzportba fogják osztani. A kicserélést a borsi 44 számú órháznál hajtják végre. Először a román foglyokat hozó vonat érkezett az órházhoz. Külön szerelvényvel érkeztek az erdélyi foglyok hozzátartozói is. A hivatalos átadásnál román részről Protopopescu ezredes és Burlanu budapesti konzul jelentek meg. Két bucarestii újságíró és a hadifoglyok hozzátartozói elragadtatással beszéltek a budapesti újságíróknak Gaizanu külügyminiszeri tanácsosról, aki a kicserélést megteremtette és a magyarokat a börtön szenvedéseitől megmentette.

Enver pasa toboroz.

LONDON. Enver pasa az orosz szovjet képviselője után az angorai kormányhoz formális jegy zéket intézett, amelyben kijelenti, hogy amíg az angorai kormány a török szovjetdöntését el nem fogadja, csapatokat fog toborozni a döntés kieroszakolására. Enver a városz bevarása nélkül megkezdte a Kaukázus mohamedán lakosságának toborzását az orosz bolsevisták jóakarati támogatása mellett, akik megígérték, hogy a hadsereget a szilik séges fegyverrel és municióval látják el. Az angorai kormány fel szólította a kaukázusi front parancsnokát, hogy száljon szembe Enver pasával.

A királypucss a nemzetgyűlésen.

BUDAPEST. A nemzetgyűlésen a királypucssról szóló jelentés előadója Somogyi István meg indokolta a kisebbségi véleményét

a letartóztatott képviselők mentelmi ügyében. Kimutatni igyekezett, hogy az adatok nem mindenben megbízhatók. Hivatkozik a jelentés Boroviczenyi Aladárnak, a király titkárának vallomására, amely szerint a nyáron Bethlen miniszterelnök beszéd közben azt mondta, hogy a jogfolytonosság helyreállítása és a konszolidáció érdekében a legcélravezetőbb az lenne, ha ő felsége az országba visszatérne.

Sokorópátkai Szabó: — De nem puccsal.

Somogyi ezután folytatta Boroviczenyi vallomását az is mertetését, aki meg volt róla győződve, hogy a király a puccs előtti itt tartózkodásakor többször bizalmas jelentést kapott Csehországból, hogy a mozgósítást min denesetre meg tudják akadályozni. A vallomások világossá teszik, hogy Rakovszky és Andrásy Soprontól Budapestig nem mint miniszterek utaztak. Gratz vallomása, hogy a királynak, amikor husvétkor megjelent és a magyar kormány összes tényezőit az uralkodónak vonakodtak a hatalmat átadni és a forradalmi alapra helyezkedtek elhatározta, hogy lemond a külügyminiszer ségről, amit meg is tett. Minden politikai ténykedéstől tartózkodni akart azonban augusztus 14-én a királytól kéziratot kapott, hogy vegye át érdekeinek a képviselét. Írásbeli memorandumot terjesztett be a miniszterelnökhöz, hogy a király és a kormány közti ellentéteket kiegyenlítse. Figyelmeztette a miniszterelnököt a királyi család súlyos anyagi helyzetére. A kormány tudomásával július 22-én Hartensteinba utazott, ahol a király többször kihallgatáson fogadta. Sainálattal állapítja meg, hogy a svájci tartózkodásakor tett prozozícióit nem teljesítették. A kormány nem tájékoztatta a királyt és anyagiak terén sem történt komoly intézkedés.

A magyar zsidóküldöttség Amerikában.

NEWYORK. Az amerikai Magyar Népszava munkatársa beszélgetett a pesti izraelita hitközség küldöttségének tagjaival, akik kijelentették, hogy nem politikai céljaival utaztak ki. Továbbá kijelentették még, hogy Ma-

gyarországon az uőbbi időben nagyon sokat javult a felfogás a kormány körében, hogy a zsidókérdést a liberális mus szellemében kell rendezni és hogy a teljes konszolidáció a magyar zsidóság közreműködése nélkül lehetetlen. Székely Ferenc ezen nyilatkozathoz hozzáfűzte még, hogy Magyarországon antiszemita párt nincs. Az Ebredő magyarok egyesülete nem politikai párt. A kereszténypárt egy része, amelyben korábban erős volt az antiszemita mozgalom, most már sokkal engedékenyebb alapon áll, az antiszemizmus erős hangsúlyozásától minden jelentősebb tagja ennek a résznek is távol áll.

— **Székrekedés.** Korányi professzor, az országos igazságügyi orvosi tanácselnöke, megállapította, hogy a „Ferenc József” kesz-rüviz biztos és kellemes használt.

NYILTÉR

Az ezen rovatban közlőtekért nem vállalunk felelősséget.

Ovás!

Férjemért Silber Józsefért a mai naptól fogva semmilyen adósságot ki nem fizetek és azokért ezek után felelősséget nem is vállalok. 11260

Erdőhegy, 1921. dec. 10.

Silber Józsefné sz. Füredi Berta.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, akik felejtetlennel férjem, illetve édes jó atyáink tragikus elhunytá alkalmával ravatalára koszorút, virágot helyeztek avagy részvétüknek egyéb uton kifejezést adva végtelen fálmunkat enyhíteni igyekeztek fogadják ezton is hálá-köszönetünket.

Arad, 1921. dec. hó 10.

Özv. Jánossy Andrásné és gyermekei.

Izletes házi koszt

kapható jutányos árban a 4791

„Tóth étkezdebe”
Str. I. L. Caragiale (Csiky Gergely-utca) 9.

Eladók:

Földbirtokok, gőzmalomok — Bér- és magánházak. — Házak üzlettel. — Fűszerüzletek, élelmiszer-üzlet lakással 7 ezer leiert. — Gyáralapításra alkalmas telkek szőlők Előnyös árban H A A S Z ALBERT irodája Strada Eminescu (Deák Ferenc-utca) 2. szám. 10716

„Searale” 160
GLADYS' SHOE CREAM

THE BEST

4406
az előkelő világ cipőkrémje

Aradi'erakat: Szemző Armin, telefon 5-92

Gyártja: Herczeg Géza, Cluj (Kolozsvár)

Külföldi utamról vissza jöttem, szalonomat elsőrendű munkatársaimmal felszereltem, hogy a társadalm minden rétege megismerjen, mélyen leszállított áron dolgozom, m. p.:

Téli kabátok ... 150 Leitől
Kosztümök ... 200 Leitől
Utcai és estélyi ruhát 80 Leitől

Pongyolát ... 40 Leitől
Bluzot ... 30 Leitől
Gyermekruhát is meggyőzés szerint.

MAISON MARGOT
Str. George Popa (Ferdinánd-u.) 4.

Legolcsóbb CZETTEL-nél a caransebesiournér. Strada Matei Corvin (Hunyadi-utca) 2. sz.

Gyönyörű látvány vasárnaponként **Löv és Bakács** cég str. Bratlanu (Weitzer u.) kézimunka kirakata a legolcsóbb **karácsonyi ajándékok, leszállított árban**

Megnyilt a Karácsonyi tárlat
LOSONCZY LAJOS

óra- és ékszerüzletében Piata Avram Iancu (Szabadság-tér) 1., ahol mindenféle arany és ezüsttárgyak, ugymint:

a legdivatosabb jegyzőúri, medallionok férfi és női óra és nyakláncok, férfi és női arany és ezüst zsebórák, asztali és

lafi órák, ezüst retikülök nagy választékban jutányos árért pontos kiszolgálás mellett kaphatók. — Óra és ékszerjavítások jótállás mellett elfogadtatnak.

Megnyilt a karácsonyi tárlat, hol legdusabb választékban és legolcsóbban beszerezhetők a legszebb karácsonyi és újévi ajándékok, Fischer Mór, Neuman-palota

u. m.: valódi Karlsbadi étkező-, kávé-, tea-, moccakészletek, prima china ezüst disztárgyak és használati cikkek, cobald vázák, bonbonnierek, majolika disztárgyak, berndorfi evőeszközök, modern villanyesillárók, asztalilámpák, olajfestmények, és kópkeretezés

Nagy Karácsonyi Occassió!

KABOS
„RENAISSANCEA“
divatüzletében, Str. Bratianu (Weitzer J.-u.) 2. Minoritapalota

- 140 cm. széles Velour szövet minden színben Mtr. Lei 185.-
- 140 cm. Női Costum kelme tiszta gyapjú Mtr. 125.-
- 140 cm. sötétek angol kelme „ 195.-
- 110 cm. széles Silskin kabát ptüss Mtr. 375.-
- 140 cm. széles Angol Gabardin minden színben Mtr. 235.-
- Velour bársony Mtr. 85.-
- 120 cm. széles Grenadin Mtr. 29.-

Mouszlin h. risnya 15.- Leitől.
Szőnyegek, osipke, függöny, cheslon takaró, kötött kabátok, trikók, keztyűk, teljes menyasszonyi kelengyék legolcsóbb bevásárlási forrása. 4818

Gyökeres Szőlőoltvány
és Gyökeres Riparia Portalis

a legjobb minőségben kapható:
Winkler József,
szőlőoltványtermelő Arad, str. Consistorialis (Batthyány-utca) II. 11413

JEANETTA MOHR
vizsg. fogtechnikus
Arad, Luther-tér 1.
Rendel. 8-12, 2-7-ig.
Minden csütörtökön szögnyelnek ingyen foghúzás.
10641

Elárusító,

akinek több évi gyakorlata van, üzletbe ajánkozik. 4797

Köhögés, rekedtség, hurut ellen
a legjobb a „Sanitas“
vedjegygyel ellátott 11249
„Pemetefü-cukorka“
Kapható mindenütt, óvakodjunk utánszóktól!!

Kézimunka
gyapju jumperek, olcsó karácsonyi ajándék, kaphatók: 11420

ROSENBERG
Str. Moise Nicoara (Petöfi-utca) 7. sz., II. em., naponta d. u. 2-5-ig.

Köszönetnyilvánítás.

Alulírott Mohnblatt Dávid kereskedő bojosani lakos tüzbiztosítást kötöttem bucuresti áruraktáramra az „Astra“ biztosító társaságnál. Áruraktáram teljesen leégett; a fent nevezett társaság teljesen kielégített és az egész tüzkárt 580.000 lei értékben megelégedésemre kiegyenlített Löwenbach Alfréd, az „Astra“ biztosító-társaság egyik beltagjának proponálására.

Ezen úton mondok a társaság intéző köreinek hálás köszönetet irányomban tanúsított jóakarataukért és igazságérzetükért.

Örömmre szolgál látni hogy egy olyan biztosító-társaság, mint az „Astra“ hogyan igyekszik igazságosan és előnyösen biztosított egyéneit kiegyenlíteni, még akkor is, ha a kár elég nagy.

Bucuresti, 1921. nov. 23.
ss. Mohnblatt Dávid.
str. Biserioa Popa Chita 18.

Figyelem!

A n. é. közönség szíves tudomására adjuk hogy a „Monitor Oficial“ 90. számában körvonalozott minisztertanácsi határozat szerint az „Astra“ aradi vezérképviselője azveszi a megszünt német, osztrák és magyar biztosító intézeteknél megkötött biztosításokat a legelőnyösebb feltételek mellett.

Együttal figyelmeztetjük a nagyérdemű közönséget, hogy országoshíru

„ASTRA“ biztosító és viszontbiztosító intézetünk

nem azonos a most alakult „Astra Mon-fana“ (frankfurti) intézettel.
Szíves pártfogást kér: 11260

Tasch Gusztáv,
az aradi vezérügynökség vezetője, Bul. Reg-Ferdinand (József fh. ut) 19. sz. I em.

CIGARETTAHÜVELY
csak december 31-ig árusítható törvényes rendelkezés szerint. A még készletben lévő kis mennyiség ezrenként 4701
29.-- Leiért
kiárusíttatik BLOCH H. cégnél.

Villany esillárók, szerelési anyagok érkeztek. Villám-TUNGSRAM égők minden híru nagyságban. Javítások pontosan és szakszerűen készílnék.

Varga és Rosenfeld
villanyeszerelők. Telefon 784. 11422

FORTUNA
női divat és gyermekruha konfektio áruházban
a legszebb és legolcsóbb ruhák, bluzok, kabátok kaphatók. **Karácsonyi ajándékban** nagy választék. (A színház hátsó bejáratával szemben). 4803

Kárpitos munkákat:
ugymint bőrbutorokat, uj és földolgozást szakszerűen és szolid árak mellett vállal.
Horváth kárpitos, Lázár Vilmos-utca Wallinger hirdetőjével szemben. 11257

Csodás hatású arcszépítő és finomító a Földes-féle
MARGIT-CREME
Zsírtalan, ártalmatlan, rögtön szépsít. Szeplők, májfoltok, bőrtakák, ráncok, szedők, minden bőrbaj párnapi használat után megszűnnek. Az arc rozsdás tude hamvas lesz. 10841
Dr. Földes és Hehs Aradon.

HÖLGYEK FIGYELMÉBE!
SZÉKELY HÖLGYFODRÁSZ és hajfestő specialista. — Művészi hajmunkák, 11418
manikür, arc- és hajápolási műterme,
hajfestés FRANCIA és PERZSA HENNAVAL. — Elsőrendü munkások, pontos, gyors és kitünő kiszolgálás. oo oo
Adalbert Székely Béla, az Aradi színház fodrása, ARAD, Strada Romanului No. 2.

Textil áru

és szövécérna állandó nagy raktárát ajánlja
Révész és Reisz
ARAD, Bulevardul Regele Ferdinand (Borot Beni-tér) 9. 11420

Viszketeg, sömör, bőrkiütés
esetén vásároljon egy tégely közmert **Dr. Flesch-féle 4058 SCABOFORMOT**
hatása biztos, szagtalan, a ruhát nem piszkítja. Próbátégely 8 Lei, nagy tégely 12 Lei, családi tégely 20 Lei. Hozzávaló Scaboform hintő por 4 Lei. Kapható minden gyógyszerertárban. Főraktár viszont eladók részére is. — **Kain Imre Angyal** gyógyszer-tára (volt Ring) Arad, Calea Banatului I. (Asztalos S.-u) (Szabadság-tér) sarok.

Brilliáns köveket

magas áron vásárolok meghízóm részére.
Arany és ezüst tárgyakat beváltak, becsesélek. 11419
KUN, ékszerész.

KÖNIG MIKSA
nemzetközi szállítási vállalat ARAD.
Képviselve Európa minden nagyobb városában. Elvállal szállítmányokat külföldre és külföldről mindan relatio-ban. Pénzügyminiszterileg engedélyezett vámügynökség. Darabárukat szállít biztosítással, teljes szavatossággal a Francé Romana Ált. Biztosító R.-T. által. 10905

Bermann-féle
Merkur ruha-festék
minden árnyalatban
BÉKEMINŐSÉGBEN IS MÉT KAPHATÓ!
Kérje mindenütt ezt a legjobban bevált ruhafestéket. Minden jobb üzletben kapható. 11491

Szikkvizgyártógép

teljes felszereléssel
eladó,
Bővebbet: 4789
Rácz József
„Erzsébet“ szikkvizgyár Arad, str. Episcopul Radu (Magyar-utca) 4. 4780

Átköltözéseket

helyben és vidékre nyitott és zárt butorszállító koosikkal felelősség mellett pontosan és olcsón teljesít:

Éliás Lipót Fia

szállító, Arad, Str. Eminescu (Deak Ferenc-utca) 36. sz. Bekapcsolt telefon 250. sz. 352

Bremen-Amerika F. MISSLER, United States Line Norddeutscher Lloyd.

Hajójegyek eladási irodája: MAURITIUS RUBINSTEIN MOR nemzetközi szállítványozó Minorita palota 11435

A legnagyobb és leggyorsabb hajók BREMA és AMERIKA között.

MULLER & MAURER üveg-, porcellán-, lámpa- és edényáru-kereskedése, valamint üvegezési és képkeretezési vállalata
Bulv. Reg. Ferdinand (Boros Béni-tér) 15. sz. a. Dengl-házban, megnyit.

Nagy Karácsonyi vásár női- és leányka felöltőkben PLESZ GYULA ruha-áruházában

Arad, Str. Col. Piriol (Vörösmarty-u.) 3. A színház épület hátsó bejáratával szemben. Elegáns Carakül plüsh kabátok minden hosszúságban. Mélyen lezállított árak!

Apró hirdetések.

Tudnivaló az apróhirdetésekről:

Az apróhirdetések díját szavak szerint számítjuk.

Minden szó hirdetési ára 75 bani.
Vastagabb betűvel 1 lei 50 bani.

A vastagabb betűvel kívánt szavakat aláhúzással kell jelezni.

Hirdetéseket délután 5 óráig veszünk fel.

Az apróhirdetéseket előre kell fizetni.
A legkisebb hirdetés ára 10 szög 7 lei 50 bani

A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amelyik tartalmánál fogva eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa.

Levelezés.

TEMESVÁRRÓL ARADRA járó gazdag uriember támogató barátságát keresi szép elegáns uriaszony. Leveleket „Szép természetű” jellegre Arad „Victoria” iroda Piata Avram Iancu 16. 11371

CSINOS URIASSZONY kereskedő, üzletvezető vagy nagyiparos ismeretségét keresi. Levelet „Tűzijáték” jellegre a kiadóba jelezve. 4814

Alkalmazás.

SZAKACSNÓ jó bizonyítvánnyal azonnal felvétetik. Cím a kiadóban. 5015

FIATAL kereskedő segée kantinba teljes ellátás mellett azonnalra felvétetik Marta gyárral szemben. Román nyelv perfekt tudása megkívánatik. Jelentkezők délután 3 és 4 óra között str. Miron Costin (gróf Leiningen-utca) 7., Altmann-úton. 4813

ADÓVALLOMÁSOK szakszerű kiállítása fordítások románra, németre, gépirási és calligrafikus munkát, kalkulációkat és számlák kontrollálását vállalom. Cím a kiadóban 4774

INEUI (BOROSJENŐI) vasúti kámban egy jó családból való kiszolgáló leány keresetük teljes ellátással. Fizetés meg egyezés szerint. 4785

KÖNYVELEST. mérlegkészítést vállalom adóvalloításokhoz is. Cím a kiadóhivatalban. 4794

KERESKEDELMIBEN érdeklődő fiatallemben románul beszél. állást keres. Vidékre is megy. Cím Kelet hírlapiroda. 11422

AGILIS fűszeres segéd üzletszerzőnek felvétetik. Ajánlatokat „Express” jellegre a kiadóhivatalba intézendők. 4792

HÁZVEZETŐNEK ajánlkozik közepkorú intelligens asszony magányos urhoz. Kevesebb fizetés. jó bánásmódot. Vidékre is megy. Bővebbet Schulinél, Str. Marasesti (Kossuth-utca) 17. balra utolsó ajtó. 4793

MODERN lámpaernyők készítését olcsón vállalom. Cím a kiadóban. 700

KARÁCSONYI ajándéktárgyak (párnák) montirozását, lámpaernyők áthuzását és Tea-babák készítését vállalja Popper Irén kalapszalonn. Bul. Regele Ferdinand (József főherceg-ur) 10. 4802

KERESEK állandó alkalmazásra horgoló aszurozó netzmunkákat végző nőket. továbbá jobb házból való tanulóleányokat Gáborné. Strada Desseanu (Révay-utca) 3. balra 11261

KERESEK két fényképész segédet. Románul beszélők előnyben. Dreher fényképész Str. Tribunal Axente (Damjanich-utca) 5. 11208

Lakás.

KÜLÖNBEJÁRATU elegánsan bútorozott szoba fürdőszoba használattal belvárosban azonnalra keresetük. Cím Kelet hírlapiroda. 11423

Vétel és eladás.

HASZNALT gyermekjátékok u. m.: kő- és faépítő kockák és kugli eladó. Strada Consistorului (Bathány-utca) 23. szám I. em. 5001

EVŐESZKÖZ tizenkét személyes Argentin-üzüst, 93 darab, tokban, tizenkét személyes valódi japán mokka-készlet, tizenkét személyes ezüst pezsgő-készlet tálcával eladó Szirmainé. Str. Tribunal Axente (Damjanich-utca) 14. 11208

FEHÉR gyermekágyak matracokkal eladók és egész új magas 37. sárga cipő Bul. Regina Maria (Andrássy-tér) 14. II. emelet. 11335

HIZOTT sertések 100-145 kgr. eladó Calea Saguna (Várjassy Lajos-utca) 164. szám. 4798

ELADÓ négy darab fiatal hizott sertés, többféle butor Piata Mihai Viteazul (Ferenc-tér) 6. szám Str. Anton Mocioni (Orczy-utca) sarok. 4795

HIZOTT SERTÉS 200 kgr. nehéz angol faj eladó. Strada Ciotea (Pöltnerberg-utca) 9. 4799

KEVESET használt világos háló eladó Rózsa-utca 7. Sága. 4807

AUTÓBUNDA és álló-tükör, majdnem újjak eladók Strada Luther-utca 1. földszint 7. 4810

SZALONGARNITURA ebédlő-asztal ágy betér-sodrony, ágyneműek eladók Str. Stroiescu (Teleky-utca) 15. 4809

BABAKELENGYE, modern megvételre keresetük. Cím Wallinger hirdetőjében. 11261

MOTORFÜRESZ teljesen új, nagyon olcsón eladó. Cím: Wallinger hirdetőjében. 11261

KEZDŐKNEK jutányos árért eladó egy zongora. Cím Wallinger hirdetőjében. 11261

MODERN új férfszoba butor elutazás miatt olcsón eladó. Cím: Wallinger hirdetőjében. 11262

NYERSBORKÖVET veselek minden mennyiségben Irom Arnold Arad, Str. Grigorie Alexandrescu (Bercsényi-utca) 39. sz. 10655

SZMYRNA és Axminster ebédlőszőnyegek, ujak, eladók. Bohus-palota, I. kapu, III. emelet. 26. 11208

PERZSAKABAT, szilkszinbunda, perzsafutók alapok. Vargáné, str. Peskarului (Tökölly Imre-utca) 29. 11208

SZOBAGOZFÜRDŐ (Sanitas) új és egy szép petróleum függőlámpa olcsón eladó. Cím Wallingerét. 4817

ELADÓ egy perzsa és egy biberett teljesen új női kabát, mindkettő egész hosszú. Megtekinthető sziveséghől Meisl és Adler cégnél Arad, Bulv. Regina Maria (Andrássy-tér) 14. 4819

KARÁCSONYRA, ifjúsági iratolesőségek nagy mennyiségben Kerpehél. 4626

BUTOR. Ebédlő és hálószobák olcsó árban kaphatók Wiegenfeld butorraktár. Str. Eminescu (Deák Ferenc-utca) 4836

VEHET, eladhat cserélhet modern és régi műtárgyakat képeket, szobrokat, szőnyegeket porcellánokat antik bútorokat a Szépművészeti Szalonban Str. Eminescu (Deák Ferenc-utca) 29. Ortutay-palota Bekapcsolt telefon 333. szám. 11031

A KARÁCSONYI AJÁNDÉKOK beszerzése előtt okvetlenül látogassa meg a Szépművészeti Szalont Értékes, szép és ritka műtárgyak egész tömege képezi a kiállítás anyagát, mely izléses elrendezésével méltán kiérdemli a látogatók csodálatát. Megtekinthető egész nap az Ortutay-palotában. 11391

ZONGORA, szilkszin kabát szkunszboá ezüst evőkészlet eladó Str. Eminescu (Deák Ferenc-utca) 8. földszint balra. 4414

KARÁCSONYI AJÁNDÉKOK óriási választékban legolcsóbban a Salon Artistique-ben (Fischer Ellz-palota.) 11045

TEKERCS CSOMAGOLÓPAPÍR vékony, kapható Knieszer könyvkereskedésében Str. Tudor Vladimirescu (Dobó-utca.) 10671

BABAPARÓKÁK, hajfonatok hajkrepp, modern hajmunkák legolcsóbban Fischer Jánosnál Strada Marasesti (Kossuth-utca) 58. 4657

FARKASBŐR utazó bunda eladó. Megtekinthető Joanovics szücsnél Str. Gri-gorescu (Tabajdy-utca.) 4772

JÓKARBAN levő 8-as magánjáró gőzcséplő garnitúra eladó január 15-ig Bene András és Társainál Nagyiratoson. 4788

ÓCSKA REZET vesz Hendl, Strada Marasesti (Kossuth-utca) 47. 11260

EBÉDLŐ, HALÓSZOBA szalongszobák szőnyegek, csillárok, háztartási felszerelések eladók naponta 2-5-ig Bulev. Carol I. (Erzsébet-körút) 18. földszint 1. 4790

Ingtalan.

KERESEK magánházakat megvételre, ajánlok bérházakat külvárosi kisebb házakat eladásra. Folyósítalak kölcsönöket lehetőleg jutányosan. Szücs P. Vilmos Arad, Strada Abaxandri (Salacz-utca) 3. 11422

STR. VANTULUI (Szé-utca) 6. ház eladó. 11422

Oktatás.

KERESKEDELMI iskolai tanulók és alsó gimnázisták correpetálását vállalja érteitsegít teit leány. Cím a kiadóban. 4811

ZONGORA órát vállalom gyors megoldással. Cím a kiadóhivatalban. 4800

ANGOL és francia nyelv órát adok Ber-liz és grammatikai módszer szerzők. Cím a kiadóhivatalban. 4801

Ellátás.

TELJES ellátásra felvételnek intelligens fiatallemberek. Cím: Wallinger, hirdetőjében. 11261

Különféle.

LEGKELLEMESEBB meglepetést ér el, ha karácsonyi ajándéknál egy életmű műkőpagnyitást osnáltat Sándor arckép istónól Bul. Reg. Ferdinand 12. 4812

ELVESZETT kedden este egy aranylanc karkötő színházról Str. Garagiale (Csiky urcái) terjedő útvonalon Becsületos megtaláló illő jutalom ellenében vigye Str. Garagiale Csiky-utca) 25. alá. 11261

MŰHELYNEK alkalmas nagy világos helyiség kiadó. Virág építész. Bulev. Carol I. (Erzsébet-körút) 1. 11423

OLAJOK. Destillált és raffinált gépjáról, vulcan olaj, gőz- és motorbengercsöl, autólaj, autó- és nehézbenczin, továbbá zsir, sárga és fekete kocsifénkes, tökmag-, papraforgó- és repceolaj, olajfogácsák napi áron kaphatók az Industria Aradana De Uieturi S. P. A., Aradi Olajipar Rt.-nál Aradon, Bulev. Regele Ferdinand I. (Boros Béni-tér) 22. Teljesen 135. sz. 10644

NE FELEJTSE EL a Szépművészeti Szalon címét Str. Eminescu (Deák Ferenc-utca) 29 Ortutay-palota Bejárás a Str. Unirei (Páblán-utca) 11421

FIGYELED ?

Jegyeztesse elő nálunk eladó fizetést házát, birtokát stb. Nagy vevőkör! Állandó kereset! **ELADÓ:** Magánház 4 szobás, összes mellekkelhelyiséggel, üveg folyosó, gyönyörű park, 500-000-000 telken, olcsón. — **Modern magánház 4 szobás, összes mellekkelhelyiségekkel, üveg folyosó, belvárosban.** — 5 szobás magánház, minden mellekkelhelyiséggel, legmodernebb kerttel, gyönyörű szép. — **Magán és bérházak minden árban.** — 30 éve fennálló fűszerüzlet ital-mérőssel, fa és szénraktárral, pinékkal, kb. 30 waggon férőhelyielyel, sarokházzal, belvárosban. — **Mészáros és bentesüzlet** házzal belvárosban, étterem sönitéssel, kerttel, kuglizóval, 3 szobás lakással, háló vagy anélkül. — **Mészáros és bentesüzlet** lakással, szálloda kávéházzal, étteremmel, nagy piné sinek mentén, belvárosban, üzlethelyiség renoválva, kisebb, belvárosban, élelmiszerüzlet belvárosban lakással stb. **INGOK:** (zongora, butor, szőnyeg stb.) eladását bizományba jutányosan vállaljuk. Diitalan felvilágosítást kizárólag SZIRIAI, adásvétel és hirdetésfelvétel kiadása Str. Tribunal Axente (Damjanich-utca) 14 sz. 11208

Fabrica de bere din Aradulnou (Ujaradi sörgyár).
Gyártás pilseni és müncheni módra békebell anyagokból. :: Az aradulnoui (ujaradi) sör elsőrangú.
Főraktár Aradon: **OPPENHEIMER** és **SCHWARCZ**, str. Eminescu (Deák F.-u.) 8.)

Egész oldal apró-hirdetés igazolja az „Aradi Közlöny” kis hirdetéseinek népszerűségét. :-